

АНАСТАСИЯ ЧУДНАЯНИНГ СУТ ФЕРМАСИ

ҚИБРАИ. (Тошкент об-ласти), 12 ноябрь. (ЎзТАГ). Ўзбекистон чорвачилик ил-мий тадқиқот институтининг «Красный водопад» экс-периментал базасидаги сир-соғувчи Анастасия Чуднаянинг боқимида рес-публикада энг катта сир-сигир бўлган вужудга келди. Эн-дликда унинг боқимида ав-валдиги нисбатан ўттиз бош ортиқ—160 бош сир-сигир бор.

Унча катта бўлмаган «бу-тун бир бошлиқ» сут товар фермасига етдиغان шунча сир-сигир боқим осон эмас, лекин комплекс механиз-ацияни қўлланиш, чорвачи-лик фани эришган энг янги муваффақиятларини жорий этиш туфайли А. Чудная ўз ишини муваффақият-ли уйдирди. У «тандем» ус-тановкасида сир-сигирнинг ма-шини ёрдамида соғимда эли-ҳида муваффақиятларига эришди. А. Чудная бир со-ғимда олтидан бош сир-сигир соғиди.

А. Чуднаянинг «сут фер-маси»дан эндиликда соци-алистик мажбурият ҳисобига сут жўнатиш бошланди. Беш йиллик мобайнида ҳар бош сир-сигирдан 2613 тонна сут соғиб олинди. Сутнинг ҳаммаси аъло сифатли бў-либ, таннархи эса пландаги-дан қариб икки баравар кам.

А. Чудная КПСС XXV съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб, планга қў-шимча қилиб юз тонна сут топиштиришга ва ҳар бир сир-сигирнинг маҳсулдорлигини тўрт-миш килотраммигача етказишга аҳд қилди.

УЙСОЗЛАР ҒАЙРАТИ

2-уйсозлик комбинати Бўстонлиқ районидан кор-хоналар ичида пешадамлик-ни қўлдан бермай келди. КПСС XXV съезди шарафи-га социалистик мусобақани авж олдиришга уйсозлар йўналишида йилда ҳар қачон-гидан ҳам салмоқли ютуқ-ларни қўлга киритишмоқда.

Жумладан, йиллик план тўғрисида ой ичида бажариб қўйди. Йил охиригача 720 минг сўмлик маҳсулот ишла-ди. Ички ишлар бўлимида со-циалистик мажбурият қабул қилинди. Ҳозир барча куч ва имкониятлар яна шу юкс-ак мажбуриятни мўлдат-дан лари адо этишга қар-тилган.

Коллектив эришган ютуқларда ўзаро социали-стик мусобақанинг роли катта бўлипти. Бригадалар ва де-лар ўртасида мусобақа пухта ташкил этилган. Му-собақа ғолибларини рағбат-лантиришнинг турли форма ва методларидан фойдала-нишмоқда.

Комбинатда Н. Юров ва Р. Май ўртоқлар бошлиқлик қилаётган монтажчилар бригадалари пешадамлик қилишга, Сирдарё облас-тининг Ширин шаҳрида энергетиклар учун турар-жой биноларини қураётган Н. Юров бригадаси ўн ой-лик ишлаб чиқариш планини мўлдатидан илгари адо этди. Ҳазаратда турар-жой бинолари барпо этиётган Р. Май бошлиқ коллектив ҳам ўн ойлик якулини бўйича юксак натижага эришди.

Уйсозлардан 28 нафар ишчи «1975 йил социали-стик мусобақасининг ғолиби» ишони билан тақдирланди. Ютуқлар янги марралар са-ри чорламоқда.

Ю. БЕКМУРДОВ.

№ 224 (5573).

14

Н О Я Б Р Ъ
Ж У М А

1975 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЗАРБДОР МЕХНАТ ВАХТАСИДА

И. Чкалов номли Тошкент самолёт-созлик ишлаб чиқариш бирлашмасида шу корхонанинг донгдор фрезерчи-ни Альбина Александровна Девятова та-шаббуси асосида ишлаётганлар сон-и бир неча минг кишини ташкил этади. Уларнинг ҳар бири меҳнат унвондорли-гини ошириш, беш йиллик нормасини мўлдатидан илгари бажариш юзасидан зяммасига шахсий мажбуриятлар олиб ишлашмоқда. Уларнинг сифатли ва унумли меҳнатлари билан корхона кол-лектив эришган ютуқларга муно-сиб ҳисса қўшмоқдалар. Ушбу суратда Альбина Девятовани ўз издошлари Л. Луицева ва Л. Глуховалар билан бирга ҳозиргина тайёрланган деталь сифати-ни қўздан кечиратган пайтда қўриб турибсиз.

А. Камалов фотоси.

БўКА районидagi Карл Маркс номли колхоз пахтакорлари бу йил ҳар гектар ер ҳосилдорлиги-ни 8—10 центнерга кўтаришга аҳд қилишган. Ҳозир колхоз далаларида қолган ҳосилни йиғи-териб олиш учун астойдил курашилмоқда. Бу ишда механизатор ва теримчилар пешадам бў-лмоқдалар. Суратларда: (юқоридан пастга) мавсумда 150 тонна пахта терган механизатор Х. Жониев, хирмонда пахтани прицепларга юклаш пайти, механизатор О. Шербеков.

Ж. Тўраев фотолари.

ҲОСИЛНИ ТЕЗ ВА НОБУД ҚИЛМАЙ ТЕРИБ ОЛАМИЗ

Оққўрғон районидagi «Коммунизм» колхозининг раиси М. ТУРАХУЖАЕВ ҳикоя қилади

етиштирганимиз. Шунинг учун қолган ҳосилни тезроқ териб олиш учун ёппасига астойдил ҳаракат қилмоқ-дамиз.

Бу ҳаракат келгуси йил мўл ҳосил учун замин ярат-тишга имкон беради, пахта ерлари тезроқ бўшаши-ди. Ҳозир колхозчиларимиз уч-группага бўлиниб, кон-вейер усулида ишни таш-кил этишлар. Ҳар пахта, қўсақ, термоқдалар. Дала-да ишлаб турган 300 кишидан ортиқ теримчида колхоздаги мактаб коллективни ёрдам бермоқда. Колхозимизда бошқа эканлардан бўнаган ерлар шудор қилинапти. Ҳосил териб олишдан ер-ларга ўғит солиниб, ҳай-данга тайёрларлик қўри-ляпти.

Пахтачилар ва бошқа со-ҳалар бўйича беш йиллик планлар ошиги билан адо этилди. Чорвачилик соҳа-сида жиддий бурилиш бошланди. Ўтган йилга нис-батан ҳар сир-сигирдан соғиб олинган сут ўн ойда 297 литрга кўнади. Сут, гўшт, топириш планлари ошиги билан бажарилиди.

Энди ҳамма куч ва эъти-бор қолган пахта ҳосилини сира нобуд қилмай териб олишга қаратилган. Азamat колхозчиларимиз сўнгги маррани ҳам егаллайдилар.

Колхозимизнинг азамат пахтакорлари тўқтинчи беш йилликни талаб билан яқинлаб. КПСС XXV съездини муносиб меҳнат соғовлари билан кутиб олиш учун аъло бажаран астойдил ҳаракат қилишди. Колхозимизда пахта тайёр-лаш ҳалқ хўжалиги плани мўлдатидан аниқ олдин бажарилиди.

Айниқса Сами Ганиев, Меербек Бекмуҳамедов, Ха-бил Турахужаев бошлиқ бригада аъзолари баранали хирмон кўтардилар. Ҳосил-дорлиқни ўтган йилга де-ларидан 10—11 центнер-дан оширдилар.

Хабил Турахужаев бош-лиқ бригада аъзолари 122 гектар пахта майдонидан пландаги 21 ўринга 51 центнердан ҳосил олиб, энг юқори кўрсаткичга эришди-лар. Улар 40 гектар ерда ўн тоннадан гўшт солганлик-лари, ҳар гектар ерда 120 минг гўлдан кўчат сақлаб қолганликлари, ўзани ўз вақтида ички марта озиқ-лантириб, беш марта суғор-ганликлари ва бошқа тад-бирларни амалга оширган-ликлари, яъни деҳқончилик маданиятини яхши егалла-ганликлари туфайли шун-дай ютуқни қўлга киритди-лар.

Колхозчиларимиз юқори ҳосил олиш сирларини тоби-

ра чуқурроқ ўрганмоқдалар, уларнинг малакалари, тақ-рирлари охиб бораёпти. Шунинг учун бир вақтлар ҳосилдорлик 18—20 цент-нердан ошмаган колхозим-изда ҳозиргача ҳар гек-тар ердан 31.65 центнердан юқори нав пахта олинди. Давлатга сотилган 3165 тонна пахтанинг 2377 тон-наси биринчи сортга қабул қилинди. Давлатга қатъий планда белгиланганидан 1115 тонна қўш пахта со-тилди.

Терим даврида Абдулла Эргашев, Хобой Субонов, Асад Абдуазимов, Амир Нўраев сингари механизаторларимиз астойдил иш-ладилар. Ҳар бир машина билан ўрта ҳисобда 180 тоннадан пахта терилди.

Қўш миш килотрамми-лар ҳаракатига қўшилган Мукаррама Деҳқонбоева, Хайри Аҳмедов, Хосит Цирматов, Хосит Минг-боева, Сафархўжа Ўбайду-лаева сингари қўшга те-римчиларимиз эса олти-етти тоннадан ошириб пахта тер-дилар.

Пахта теримининг даст-лабки кунларида иш ода-дасиқ тез сурат билан давом этди. Ҳаво очик, деҳ-

КОЛХОЗ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН

ГИЙДУВОН (Бухоро об-ласти), 13 ноябрь. (ЎзТАГ). Бутун республикада энг йи-рик бўлган Гийдувон рай-онидagi Энгельс номли кол-хоз коммунистларнинг ҳи-сбоб-салоҳи йиғилиши бў-либ ўтди.

Доқладчи — партия ко-митетининг секретари Х. Юмаева, музокарада қат-нашган коммунистлар ўз сўзларида ҳисобот даврида партия ташкилоти, колхоз-нинг бутун коллектив эришган муваффақиятларини таъкидлаб, хўжалик фаоли-ятидаги камчиликларини очиб ташладилар, пахтачи-лиқни ва қишлоқ хўжалиги-нинг бошқа тармоқларини янада ривожлантириш йў-лари белгиланди.

КПСС Марказий Комите-ти Сийёсий бюроси аъзоли-га кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Ко-митетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов йиғи-лидада нўт қўйди.

Бухоро об-ласт партия комитетининг биринчи сек-ретари Қ. Муртазоев йиғи-лидада иштирок этди.

ОТАЛИК ЕРДАМИ

Бекобод металлургия за-води ишчилари 3-«Даллар-зин» соҳасининг оталиқ-ли олабларига ўн йилдан ош-ди. Цемент комбинати кол-лектив эса Даврижонский номли колхозини оталиқ-ли олаб «Бекбадцемент» корхонаси ҳам «Победа» колхозига мунтазам равиш-да самарали ердам кўрсат-ляпти.

Шунингдек, шаҳардаги гишт заводи, нуруда мате-риаллар заводи, тикув фаб-рикаси, машийн хизмат ком-бинатининг юзлаб ишчи ва хизматчилари йилгич-терим-да фаол иштирок этишди.

ОБЛАСТ РАЙОНЛАРИДА КЎЗГИ ШУДГОРНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 13 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Биринчи стун — бир кунда ҳайдалган ер, (гектар ҳисобида) иккинчи стун — йиллик планга нисбатан про-цент)

Калинин	33	65.7
Оржоникидзе	124	58.6
Куйи Чирчиқ	715	48.7
Юқори Чирчиқ	270	47.9
Оққўрғон	576	30.3
Бекобод	491	29.6
Бўстонлиқ	—	29.2
Янгийўл	565	24.6
Чиноз	244	23.4
Ўрта Чирчиқ	1154	19.3
Бўка	948	19.2
Оҳангарон	—	16.2
Пискент	681	16.2

Област бўйича 5.801 31,1

Журнал ТАХТАСИ

1975 йил ПАХТА ТАЙЕРЛАШ ҲАЛҚ ХЎЖАЛИК ПЛАНИНИ МЎЛДАТИДАН ОЛДИН БАЖАРГАНЛИКЛАРИ УЧУН ҚЎЙИДАГИ ХЎЖАЛИКЛАР ОБЛАСТ «ХУРМАТ ТАХТАСИ»ГА ЕЗИЛДИЛАР

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Ленин йўли» колхоз — раиси Сотиқбоев, партия ташкилотининг секретари Илёсов, касаба союз комитетининг раиси Нишонов, комсомол ташкилотининг сек-ретари Рустамова ўртоқлар.

Ленин номи колхоз — раиси Каримов, партия таш-килотининг секретари Ли, касаба союз комитетининг раиси Алменкулов, комсомол ташкилотининг секретари Солиев ўртоқлар.

Калинин номи совхоз — директори Холтурсунов, партия ташкилотининг секретари Асқаров, ишчилар ко-митетининг раиси Каппаров, комсомол комитетининг сек-ретари Каппаров ўртоқлар.

ТИИМСХ ўқув тажриба хўжалиги — директори Ка-римов, партия комитетининг секретари Цой, ишчилар ко-митетининг раиси Қўрбонбоев, комсомол комитетининг секретари Камалов ўртоқлар.

БўКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

Фрунзе номли колхоз — раиси Раҳматуллаев, партия ташкилотининг секретари Турдиматов, касаба союз ко-митетининг раиси Исмаилов, комсомол ташкилотининг секретари Турсунқулов ўртоқлар.

ПИСКЕНТ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Охунбобоев номли колхоз — раиси Турсуналиев, пар-тия ташкилотининг секретари Киборов, комсомол ташкилотининг секретари Мамаюсов ўртоқлар.

Тельман номли колхоз — раиси Қосимов, партия таш-килотининг секретари Ҳамдамова, касаба союз комитет-ининг раиси Кўлдошев, комсомол ташкилотининг секре-тар Арслонова ўртоқлар.

«Ўзбекистон ССР 50 йилгига» колхоз — раиси Ах-медов, партия ташкилотининг секретари Абдурахмонов, касаба союз комитетининг раиси Сайфулов, комсомол ташкилотининг секретари Мамаиасев ўртоқлар.

БЕКОБОД РАЙОНИ БЎЙИЧА:

Ойбек номли совхоз — директори Ғозиев, партия ко-митетининг секретари Хожимуротов, ишчилар комитети-нинг раиси Худойбердиев, комсомол комитетининг сек-ретари Қамбаров ўртоқлар.

430.000
ТОННА ПАХТА УЧУН

ОБЛАСТ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШ-НИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 13 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда топирилган пахта, учинчи стун — мавсум бо-шидан бери, тўртинчи стун — бир кунда машинада те-рилган, бешинчи стун — мавсум бошидан бери.

Юқори Чирчиқ	0.08	131.87	—	132.44
Куйи Чирчиқ	0.35	130.24	0.12	129.65
Янгийўл	0.34	123.30	0.05	114.73
Чиноз	0.10	114.47	0.18	131.52
Оққўрғон	0.22	114.24	0.05	105.79
Бўка	0.12	113.12	0.14	111.60
Бекобод	0.27	111.19	—	105.26
Пискент	0.21	105.01	—	93.89
Ўрта Чирчиқ	0.17	104.71	—	100.96

Област бўйича: 0.21 114.74 0.06 111.89

ГФР федерал президенти В. Шеель Москвадан жўнаб кетди

СССР Олий Совети Президиумининг таклифи-га биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Германия Фе-дератив Республикасининг федерал президенти Вальтер Шеель 13 ноябрда рафица-си билан бирга Москвадан жў-наб кетди. У Тошкент ва Самарқандда бўлди.

ГФР ва Совет Иттифоқи-нинг давлат байроқлари бил-лан безатилган аэродромда-ги самолёт зинапоёси олди-да ГФР президенти СССР Олий Совети Президиуми-нинг Раиси Н. В. Подгору-ний, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громио ва бошқа расмий кишилар ку-затиб қолдилар.

(ТАСС).

ВАЛЬТЕР ШЕЕЛЬ ТОШКЕНТГА КЕЛДИ

Германия Федератив Рес-публикасининг федерал пре-зиденти Вальтер Шеель ра-фица билан бирга 13 но-ябрь кечкурун Тошкентга келди. Олий мартабали меҳ-мон СССР Олий Совети Президиумининг таклифи-га биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди.

Тошкент аэропорти био-си устида ГФР, Совет Итти-фоқи ва Ўзбекистон ССР-нинг давлат байроқлари хил-пираб турибди. ГФР прези-дентини ва унинг ҳамроҳ-ларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми-нинг раиси Н. М. Матчонов, республика Олий Советининг раиси С. Х. Сирожидинов, Ўзбекистон ССР Министр-

лар Совети раисининг ўринбо-сари А. Р. Хўжаев, Тошкент шаҳар иқролиа комитетининг раиси В. О. Қозимов, рес-публика министрлари, Тош-кент жамоатчилигининг ва-киллари кутиб олдилар.

Федерал президент маҳ-камасининг раҳбарини, ста-те-секретарь П. Франк, ГФР-нинг СССРдаги элчиси У. Зам, Бундестаг депутаты П. Симон, федерал ҳукумат матбуот ва информация маҳ-камаси раҳбарининг ўринбо-сари А. Грюневальд ва бош-қа расмий кишилар В. Ше-ель билан ҳамроҳ бўлиб Тошкентга келишди.

СССР Олий Совети Пре-зидиуми раисининг ўрин-босари Н. С. Грушецкий, СССРнинг ГФРдаги элчиси

В. М. Фалин, бошқа расмий кишилар ГФР президенти сафарига ҳамроҳлик қилмоқдалар.

ГФР президенти аэро-портдан мотописчилар фах-рий эскорти кузатиб борган ҳолда унга ақритилган қа-роргоҳ томон йўл олди. Ма-шиналар кортежи ўтиб бор-ган кўчалар ва майдонлар ГФР, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари, табрик сўзлари ёзилган транспарантлар бил-лан безатилган эди.

Вальтер Шеель шу кунги Ўзбекистон ССР Олий Со-вети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов ҳузурда бўлди. Дўстлик ва ҳамжи-ҳатлик руҳида суҳбат бўлиб ўтди. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон халқ шоири ЗУЛФИЯ.

ШЕЪРИЯТИМИЗ ЮЛДУЗИ

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ШОИРИ ЗУЛФИЯНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

МЕН ЧИЗОЛМАГАН СУРАТ

Мен йўлдан, тинмагур юрак,
Янги шодлик, кўшмачи
Ҳамма ери кўрмоғим керак,
Гўё менга ҳамма ер муштоқ.
Қишлоқларни кездим, борлигим
Жарангли дам сехрига мафтун.
Ватандош, сен бахтиёрлигим,
Сенсиз на кўй, на ҳаёт бўтун.
Қахрамонни чақирдим, ёндам
Товуш берди колхозчи аёл.

Еллар юган юзида илҳом—
Мен ёзмак кўйдан баркамол.
Офтоб олган дурра, чанг этик,
Дала, қўёш саҳовати бу!
Кўзи ўта боққан қалб етук—
Замон ўзи! Ташвиш ҳам сулу!
Нурланади дағал бармоқлар,
Кўзларидан жон олар кўшиқ.
Қондаги янги ирмоқлар
Замзамасин қизмига ранг йўқ!
Жасоратнинг баёни қай ранг,

ҚАРДОШЛИК ТАРОНАСИ

Даноликнинг белгиси қай сўз.
Сўхбатда шеър ўқигандай
Юксаламан мен ҳам изма-из.
Ўз бахтидай вазини бу зотда
Парпирочин қанот кўраман.
Ҳаёт ўзи, ўзи ҳаётда.
Мен ҳаётин чизмак бўламан.
Мен чизаман... нон, севги,
Дўстдай азиз аёл суратин.
Шу келатгани, шу улғу санъат,
Менинг юртим, менинг шўхратим.

ҚАРДОШЛИК ТАРОНАСИ

ХАР бир яратилган шеър ўз тарихига эга.
Шоир қўлига қалам олиб ёзишга бошлар экан,
Ҳаёлида тўсатдан пайдо бўлган ёки дуч келган во-
қеа-ҳодисаларни ёзувчи билан тўсатдан тўсат-
лайди, тасвир объектнинг кўхта ўзлаштирилади, онга-
да мисраларни тўйиб қиёна етказганидан кейин
қоғозга тушилади. Қўли талант соҳиб бўлган
шоирлар аса, кўзда тутган мақсадни қаламга олиб
шеър ёзади. Бундай шоирлар жаҳоннинг пешқа-
дам илгор кишии сифатида, истеъдодли шоир, ул-
кан санъаткор адиб номи билан шўхрат қозонади.

Ҳақиқий талант соҳиб мушоира даврасида бўлсин, адабий учрашувларда бўлсин, шеърнинг кечаларида бўлсин, хуллас қаерда бўлсин, ўзи илҳомланиши билан бирга бошқаларга ҳам сўмас таассурот бахш эт-
ди. Шу жиҳатдан Ўзбекистон халқ шоири Зулфиянинг «Тожикистон хотиралари» шеърининг тарихи диққатни жалб этади.

Шоирнинг «Тожикистон хотиралари» шеъри икки қисмдан иборат бўлиб «Яқинлик» ва «Перронда» деб аталади.

Агар шеърнинг биринчи қисмида қўҳна ва ҳозирги Душанбе таққосланса, со-
циализм даврида ўсиб тарақ-
қий этган шу ўлканинг обод-
қий файли ҳаёти, меҳмон-
дўст эли, халқлар дўстлиги ва биродарлиги кўйла-
нинг қисмида мустақам дўстлик ва унинг қудратли кўчи таранум этилади.

Шоира Душанбеда биринчи марта бўлар экан, ундаги таркиқет, муҳташам бинолар, обод кўчалар, Варзоб, Бахтидиги ГЭС ва ундаги қурилишлардан мамун бўлади, миришқор деҳқон-
лару, азамат меҳнатсевар халқини ардоқлайди, гоёвий ва бадиий жиҳатдан пишқ шеърлар циклини яратди. «Тожикистон хотиралари» шеърининг ҳам яратилиш тарихи бор. Бу юзта ҳақда қисқача сўз юртимиз.

1947 йил Душанбеда Тожикистон ССР ёзувчилар союзининг иккинчи съезди қилинди. Шу муносабат билан Москва, Қардош респу-
бликалари билан алоқа бўлади.

Оташнинг шоир номи билан аташувчи бизнинг қолқоз аъзолари ҳўрматли шоира-
миз Зулфия опамларнинг шарафли 60 ёшга тўлган кўнралида уларга синах-
саломатлик тилайди. Ик-
кинчиси бундан ҳам камол топсин, ҳаммаша халқимиз қафиди бўлиб, деб барал-
ла айтилади.

Х. ЭРГАШЕВ,
Оққўрғон районидаги
Ҳамид Олимжон номи
колхоз раиси.

Мен бараман сувлар тинганда

Зулфия

Сиз сувлар тинганда йўлга чиқасиз,
Манзилда ҳам сувлар тинган бўлади,
Тинган дарёга бир қалам чекасиз,
Қайтадан жимирлаб дарё тўлади.
Сўнгра зилоллар дарёлар кумуш,
Сирли шўвларнинг кутимай набат.
Кўзларингиз ўзи бир дарё эмис,

Тинмай оқар дарё, абадул-абад.

Сиз кирғонда танҳо, сувлар саррайди,
Ушга қоршиган дўр, сизнинг ҳар сатр.
Сенин шивирлаши, сувлар шўх, дайди,
Қайтадан қўйилб юваш тортилар,
Қирғонқа урилар дарё кайтадан,
Тўкилар сурурдан бўлар жон халқ,
Сизнинг шаънингизга олқис антаман,
Тинган дарёларни тоширган малак.

Ҳалима ХУДОИБЕРДИЕВА.

рида муаллиф шоира лири-
каси хусусида сўз юрмаса,
ҳамда «Уни Фарҳод дер
одилар» поэмаси, «Балхаш
оқшом» шеърининг ярати-
лиши тарихига доир қизи-
қарли ва муҳим маълумот-
лар беради.

Қисқаси, М. Султонова-
нинг «Ижод саҳифалари»
ҳалқман интиқ бўлишига
қарамай, Зулфиянинг ижо-
ди ва фаолияти ҳақида яра-
тилган зарур рисола бўлиб
қолади.

Х. ДУСТМУҲАМЕДОВ.

БИР УМР МУҲАББАТ...

НАВОЙИ ажиб ҳикмат билан тўла китъаларидан би-
рида ўз байтларини тарихона деб атаганда, «Ғариб-
хона» — яъни ажиб ўғал, турфа маъноларга тўлган
хона — сўзлар тўғи байрам дастурхони узра киши ҳа-
васи ва ҳайратини келтирадиган даражада уйғунлик
ва интизом билан юнйлашган фарзандлар каби тизил-
ган байтнинг хонаси...

Ҳар сафар Зулфия шеър-
ратининг кишига бағишлай-
диган таассуротлари ҳақида
уйлаганда, шу таассуротларни
ўзига жамлаштириб бераёла-
диган, таърифини сифатла-
диган сўзни излаганда На-
воийнинг ўз байти ҳақида айт-
ган ана шу теран таърифи,
ифтихорга тўлган баҳоси ёдга
тушади ва Зулфия шеър-
ратининг таърифи учун шеър-
ратининг устоди ва бободек
қондан андоза олгин келади.
Мен Зулфия шеърининг ўз-
галлигини нафис нурга тўл-
ган хонаси — нафисона де-
дик келади. Офтобнинг тили
уфидан эгизгина қўриган
маҳалда еру осмон манашу-
дай нафис нурга тўлган бўла-
ди, кўклар кезлари, ердан
қору қора кетиб, офтоб қишда
бўкилган қаддини ростлаб,
табиат тасвирлаб бўлмайдиган
бир кўпликка чулғиниб кела
бошлаганда, даракларда ҳаёл
орзу қилиб ета билмайдиган
чамаларнинг рақси бошлан-
ганда, рангларга қиёс излаб
қиёс топиб бўлмай қолган
палларда олам мана шун-
дай нурли нафис билан тўлади:
ана одамзоднинг қалби, по-
стидан сизнинг қалби билан
бирлиги кетган чоғларда
унинг борлиги мана шундай
нафис нур билан ёришиб ке-
тади; гулдонга ўзи ҳам гул-
дай бир қизча қиёс қилган
ётган шафтоли шохчасини
олиб кириб қўйганда ва бу
унинг гулдонга қўйганда би-
ринчи гули эканлиги аён би-
линиб турганда хона ичи ма-
на шундай нафис нурга
бўланади...

Бу Зулфиянинг шеъри гул-
лари сафарида қадалиб кў-
нган ва қиёсга очилган ўша
пушти шафтоли шохчасига
ўхшайди балки. Шу шохча
гул очилганда табиат ва за-
ми не-не илҳом дақиқаларини
ни бошдан кечирган, не-не
бўриларга, не-не қор, қора
сочларга, азали кечаларга
чидаган, не-не ҳўн-қўридан
кўрган ва шуларнинг бариди
натига, оқибат ўзини гуллар
билан беэган...

Фақат фарқи шундаки,
шафтоли ўз фаслида бир
мартта очилган, Зулфия шеър-
ли саҳифасини эса қачон оч-
мунг, у доимо тирик шафтоли
гулдай сўлиш ва сўлғинлик
нималигини билмай кўз ўн-
гингизда яшнаб, қалбингизга
шў яшанган нурдан сажийлик
билан инъом қилиб туради.

Бир саф олча гулда—нақ
қатор гулхан,
Оқ ўтла ёнганда тонг ҳусни
ўчар,
деди Зулфия бир шеърда.
Зулфия шеърлари шу сафдаги
олчалардай оқ аланга билан
ёниб туради, сатрлариде ҳар
бир сўз — оқ ўт каби гулхан-
нинг алангасига ўз улушини
қўшиб туради.

Қаердан, Зулфия шеър-
га хос бунчалар тароват, бун-
чалар фусун?

Зулфия шеърини диққат бил-
ан ўқиган киши, унинг ижо-
ди кизикиб қўзғалганлар ах-
ш билалар: Зулфия ол-
шининг шу гулдаликда тутган
унининг, мисолликнинг моҳия-
тини ва шу мисолликнинг мо-
ҳиятини белгилайдиган юксак
нарсаларнинг қадр-қимматини

ҳаётнинг кенг зийнатли дав-
раларини чиқариб, манзарани
инсон кўзининг фазли, та-
савурунинг қаноти билан бе-
зайди...

Биз Зулфиянинг бир шеъри
учун хос бўлган жиҳатларни
гина эмас, балки унинг бутун
шеърини тушунишга олиб
борадиган муштарак фазилат-
ларини ҳам шу қисқача тах-
лил қилинган шеър мисолида
қўриб турибмиз. «Бир саф
олча» ёзилган пайтдан ўттиз
йил орқада кечиниб ўттиз бе-
шинчи йилнинг баҳор кечаси
йигирма яшар шоира томонидан
ёзилган бир сўлим шеърини ҳам
таҳлил қилиб ўтайлик. Боя
биз ардоқ ҳақида гапирдик.
Энди мафтунлик, она дий-
ри сехрга тўлиқ манзарала-
ри ҳарҳисда тўлиқ қай-
тарга берилиш ҳақида ан-
дақ сўзлашайлик. Зулфиядаги
ардоқ тўйис унда жуда ёш-
лиқдан бошланган ва ёшлик-
ликдан мафтунлиги билан бе-
эанган:

Кеча жимжит, кўн гўзал кеча
Қарайсан, сўкинг қиради.
Ёндади гул, жимлар гулча,
Еллар ғир-ғир сиз турди.

Зулфияга илҳом ва завқшар
берган борлиқ жуда фусун-
қор, нафис чизиларга эга,
ҳўсда етилган борлиқ, ин-
соннинг олжанов ҳисларини
уйғотиб юборади, табиат-
даги етуклик шу етуклигини
идроқ қилиб турган нозик
кечинма инсоннинг қалби-
га қўлади, яъни табиат билан
одам ўзининг бир бири билан
дояларда бир-бири билан
уйғунлик топади. Игирма
яшар бахтиёр, ўз бахтидан
тўлиқ-тўлиқ, катта умидор-
зулар билан яшган шоира-
нинг кўзларига табиат соф-
лиқ, безорилиқ, шодумонлик,
эркакликка, қайта яратиб иш-
тайига тўлган ҳолда қўриш-
ти табиий эди, албатта.

Ажаб, гўз тиник тўлини ой
Ҳўким сўзлар осмонда ўзини,
Бахтли билар шу дам
ҳойнаҳой,

Сайр этган-чун бутун ер
қўзин...

Бу ҳавас ҳозирги китобхона
бирмунча содда бўлиб қўри-
ниши мумкин. Бунинг ажаб-
ланарли жойи йўқ. Лекин
содада, динбар, онг эгиндига
уйғониб келатган, қалбда
маъсум тўйгулар сокин теб-
раниб, ҳар бир қўришдан
савинилар ҳада этганин кў-
зларини қаш қилиб турган,
ҳўриқилган ҳажонлар билан
яшган қиз учун булар ажиб
бир ҳавас эди. Кейинроқ шо-
ира жаҳоннинг жуда кўп мам-
лакатларда бўлади, элларни,
юртларни, китъаларни, ум-
монларни, океанларни кўриб,
ўзбек қизининг тарихида сира
кедами етмаган ерларга ке-
дами етди, халқининг муно-
сиб фарзанди сифатида унинг
номини улғулади, унинг алан-
гали сўзлари турли миллат
фарзандлари ўртасида дўст-
лик ришталарини боғлади.
Мана шуларнинг ҳаммаси ўша
ўттиз бешинчи йил баҳор ке-
часи қўнғилда турган ҳа-
васдан бошланмаганимкин,
жаҳонгашта ойга ҳавас шеър
билан эллар кезишга, киши-
лар юрганига оидин сўз билан
хизмат қилишга олиб келма-
дикикин!

Биз нафислик ҳақида, гул
ҳақида, нур ҳақида гапирмоқ
дамиз. Уттиз бешинчи йилдан
кейин ўтган ўн йилни бир ни-
гоҳ билан қамраб олайлик:
де, қирқ бешинчи йилда, шо-
ира учун ўттизинчи қўлдамда
яратилган фасих ва дардли
бир шеърга мурожаат қилай

Иброҳим ҒАФУРОВ.

Оталар эрқаси, оналар
бахти,
Ватанинг севгани, дўгона
қизлар,

деган илқ мисраларини ҳам
ўқиймиз. Шоира бу шеър-
да ёш авлодин, қизларини чин
қалбдан олқийлайди, уларга
нурдан истеъдод тилайди.

Бутун севилад шоирамиз-
нинг шодлиги юбилейда
ўқувчиларимиз ҳам унга
янада иқдорли камолот ти-
лайди.

Дилбар ШЕРМАТОВА,
Тошкентдаги 63-мактаб-
нинг илмий бўлими мур-
раб.

ҚАЛБГА ЯҚИН МИСРАЛАР

ХАР бир ўқувчининг се-
винли ёзувчиси бўлади.
Унинг энг яхши шеърлари
тақдор-тақдор ўқилиб, ёд
бўлиб кетади. Атоқли сўз
бўлиб кетади. Зулфия ҳам қў-
лаб китобхоналарнинг меҳри-
ли қозongan ижодкорлардан-
дир.

Биз ўқувчилар катта
қалб эгаси бўлган бу шоира-
нинг бой ижоди ўқувчиларга
қачонлик яқин эканлигини
яхши биламиз. Дарсниклар-

да, ўқини китобларда Ўзе-
бекистон ССР халқ шоири
Зулфиянинг лирик шеър-
лари ҳам ўрин олган. Янги
программага мувофиқ, ет-
тинчи синфда унинг «Любар
қизларга» деган шеърини ҳам
ўрганилади.

Шу жўшқин шеър мисо-
лида биз унинг ҳассос лирик
шоира эканлигига яна бир
бор ишонч ҳосил қиламиз.
Шеърда:

Оталар эрқаси, оналар
бахти,
Ватанинг севгани, дўгона
қизлар,

деган илқ мисраларини ҳам
ўқиймиз. Шоира бу шеър-
да ёш авлодин, қизларини чин
қалбдан олқийлайди, уларга
нурдан истеъдод тилайди.

ИЖОДКОР ҲАҚИДА РИСОЛА

Ўз она юртида камол
топган, ўз халқининг қалби-
дан ўрин олган ижодкор-
нинг парвози янада юксак,
янада олис бўлади. Ҳар бир
ижодкор Иттифок ва жа-
ҳон миқёсига чиқиши учун
йўлланмани аввало, ўз хал-
қи ўнғувчиларидан олади.
Ана шундай бахтга муассар
бўлган ижодкорлардан бири

сузюкли шоирамиз Зулфия
опадирлар.

Зулфия асарларининг рус
ва бошқа қардош халқлар
тилларида, ҳамда кўпгина
чет элларда таржима қи-
линалгани унинг ижодига
бўлган талабнинг катталиги
ва улан қизиқинишдан дало-
лат беради.

Ана шулар ҳақида тўл-
қилгани ёзган филология

фанлари кандидати Маш-
ҳура Султонова рисола-
ни («Ижод саҳифалари», Ўз-
бекистон ССР «Фан» наш-
риети, 1975.) яратишда
бой фактик материаллардан
фойдаланган.

Рисоланинг «Зулфия
ижодида бахт муаммоси»
ва «Зулфия асарларининг
яратилиш тарихидан» деб
номланган сўнги бўлимда-

Суратда: Ўзбекистон
халқ шоири Зулфия ёш
ижодкорлар орасида.

С. Маҳмадов фотолари.

Ижодкорлар орасида.

С. Маҳмадов фотолари.

